

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Karoli M. epistola increpatoria ad monachos sancti Martini Turonensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

Et qualiter Dominus talium criminum patratoribus ultrices poenas per Saracenos & alios populos venire & servire permisit, cunctis earum gesta legentibus liquet. Et nisi nos ab his caveamus, similia nobis supervenire non dubitamus, quia vindicta Deus de his omnibus. Quapropter sciat unusquisque nobis subjectus quia qui in

uno ex his repertus atque convictus fuerit, & honores, si habet, omnes perdere & in carcerem se usque ad justam emendationem atque per publica penitentia satisfactionem retrudi & ab omni fidelium confortio fieri alienum. Valde enim cedula est illa fovea in quam alios cecidisse cognovimus.

Epistola increpatoria ad monachos sancti Martini Turonensis, jubens uti Clericum Theodulphi Episcopi Aurelianensis, qui ad illos post publicum Episcopi sui iudicium confugerat ut se pœnæ subtraheret, ei reddant.

Nunc primum edita ex veteri codice MS. bibliotheca Colbertina.

EPISTOLA DOMNI KAROLI IMPERATORIS AD ALBINVM
MAGISTRVM ET AD CONGREGATIONEM SANCTI
MARTINI MONASTERII MISSA.

IN nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. KAROLVS. & reliqua. Albino venerabili magistro & omni congregatio- ni monasterij sancti Martini. Pridie quam ad nostram præsentiam à vobis missa veniamisset epistola, adlata sunt nobis litteræ à Theodulfo Episcopo missæ querimonias continentis de inhonoratione hominum suorum, & non tam illorum quam Episcopi hujs civitatis vel contemptu iussionis imperij nostri quam iussionem de redditione cujusdam Clenci de custodia ipsius elapsi & in basilica sancti Martini laritantis sub nostri nominis auctoritate conscribere iussimus; cuius etiam nobis exemplaria misitis, in quibus nos nequaquam injuste aliquid decrevisse, ut vobis visum fuit, putamus. Sed cum utrasque epistolas, vestram scilicet ac Teodulfi, nobis relegere fecissemus, asperior multo nobis & cum iracundia composita vestra quam Teodulfi videbatur epistola & in nullo erga illum caritatis condimento resperfa, sed potius quasi reum defendens & Episcopum accusans, & sub velamine quodam celati nominis continens vel posset vel admitti ad accusationem deberet; cum hoc omnino & divina & humana lege sanctum sit, nulli criminoforo alterum accusandi dari licentiam, quamquam à vobis ad hoc defensus & conservatus sit sub obtenu iussionis nominis nostri; ut qui jam accusatus & in conspectu populi civitatis sua-

VII. 145

judicatus est accusandi locum habere Cæsarei nominis appellatione deberet ad exemplum beati Pauli Apostoli, qui apud principes Iudeæ à gente sua accusatus, sed nondum judicatus, Cæsarem appellavit, & ab eisdem principibus ad Cæsarem judicandus missus est. Quod nequaquam praesenti negotio convenit. Paulus enim Apostolus à Iudeis accusatus, sed non judicatus, Cæsarem appellavit & adire permisus est. Hic vero infamis Clericus & accusatus, & judicatus, & in custodia missus, & de custodia elapsus, basilicam, quam nisi post penitentiam ingredi non debuerat, contra legem ingressus, & adhuc, ut fertur, perverse vivere non cessans, ut dicitis, sicut Paulus Apostolus Cæsarem appellavit, sed nequaquam ut Paulus Cæsarem aditus est. Illi enim apud quem accusatus, & à quo judicatus atque in custodia missus est, & de cuius custodia evasit, præcipimus ut reddatur, & ille eum ad nostram audienciam sive vera sive falsa dicentem adducat: quia non decet ut propter talem hominem nostræ primæ iussionis ulla fiat immunitatio. Sed & valde miramur quur vobis solis visum sit nostræ auctoritatis sanctio & decreto contraeundum, cum liquidò patet & ex consuetudine veteri & ex constitutione legum alterum decreta recta esse debere, ne cuiquam permisum illorum edicta vel statuta contempnere. Et in hoc satis mirare

nequivimus quod illius scelerati hominis precibus quam nostre auctoritatis iustificibus obtemperare maluimus, cum nunc clarissime liqueat cum eodem homine amorem discordie & inruptione caritatis de hoc loco vetuit egredi. Ipsi quippe nos, qui congregatio hujus monasterij a servi Dei, & utinam vere, dicimini, qualiter jam crebro vita vestra a multis diffamata est. & non absque re. Aliquando enim monachos, aliquando Canonicos, aliquando neutrum vos esse dicebatis. Et nos confundendo vobis, & ad malam famam abolendam, magistrum & rectorem idoneum vobis elegimus & de longinquis provinciis invitavimus, qui & verbis & admonitionibus rectam vitam instruere, & quia religiosus erat, bona conversationis exemplo potuisse informare. Sed proh dolor

aliorum cuncta conversa sunt, & diabolus vos quasi ministros suos ad feminandam discordiam inter quos minime decebat invenit, scilicet inter sapientes & doctores Ecclesie; & qui peccantes corriger & castigare debuerunt, cogitis ad peccatum inuidiae atque iracundiae prorumpere. Sed illi, Deo miserante, nequam ad sensum vestrum malis suggestionibus praebituri sunt. Vos autem, qui contemptores nostrae iustitiae extititis, five Canonici five monachi vocamini, ad placitum nostrum, juxta quod praetens Misericordia nostra vobis indiximus, nobis vos adfertere scirote. Et quamvis ad nos missa hic factae seditionis vos excuset epistola, veniam, & condigna satisfactione insultum crimen eluire.

CAPITVLARE AD SALZ

Datum anno Christi DCCCIV.

INCIPIVNT CAPITVLA.

1. **D**e ordinatione Ecclesiarum.
2. *De decimis & donationibus Ecclesiarum.*
3. *Vt propter novas Ecclesias antiquiores suas decimas non perdant.*
4. *De ordinandis Presbyteris.*
5. *De ingressu in monasteria puellarum.*
6. *Vt in monasteriis puellarum et solam infantes nutritantur que in eo loco perferventia sunt.*
7. *Vt masculi in monasteriis puellarum non nutritantur.*
8. *Vt arma in monasteriis puellarum non deponantur.*

INCIPIVNT SVPRASCRIBTA CAPITVLA ET EORVM TEXTVS.

De ordinatione Ecclesiarum.

I. **V**T Ecclesie Dei bene construæ & restauratae fiant, & Episcopi unusquisque infra suam parochiam exinde bonam habeat providentiam, tam de officio & luminali, quâmque & de reliqua instaurazione.

De decimis & donationibus Ecclesiarum.

Regino lib.
l. c. 52.

II. De decimis ubi antiquitus fuerunt Ecclesie baptismales, & devotio facta fuit, juxta quod Episcopus ipsius parochia ordinaverint omnimodi fiant donatae. Et si per donations Regum aut ceterorum Deum timentium bonorum hominum ad episcopiam seu monasteria aliquae res delegatae sunt, & ex ipsius rebus antiquitus ad ipsas Ecclesias priores decimæ

date fuerint, ipsa antiqua donatio vel de votio firma & stabili omnino permaneat. Tamen, ut suprà diximus, decimas de ipsis rebus qui eas possidere videtur persolvat.

Vt propter novas Ecclesias antiquiores suas decimas non perdant.

III. Quicunque voluerit in sua proprietate Ecclesiam edificare, una cum consensu & voluntate Episcopi, in cuius parochia fuerit, licentiam habeat. Veruntamen omnino providendum est ut alia Ecclesiae antiquiores propter hanc occasionem nullatenus suam iustitiam aut decimam non perdant, sed semper ad antiquiores Ecclesias persolvantur.

De ordinandis Presbyteris.

IV. *Vt unusquisque Episcopus in sua parochia*

Regino lib.
l. c. 16.
Burchard.
ib. l. c. 7.
Ivo par.
cap. 9.
Gratia 16.
q. 1. c. 4.
Quicunq.
q. 1.